

1 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: D

Chlapci ztloukli mladšího kamaráda kvůli nedorozumnění.

Chyba je v pravopise *nedorozumnění*, správně má být *nedorozumění*; slovo je odvozeno od slovesa *nedorozumí* (*rozumí*), píšeme tedy *-mě-*.

2 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: **nechod', nechod'** nebo **nemá dceruška, nemá stání** nebo **nic doma, nic jí po chuti**

V jednom verši se za sebou opakují stejná slova.

3 ŘEŠENÍ ÚLOHY

3.1 správná odpověď: N

V textu se objevují slova nářeční.

Tvrzení není pravdivé: Slova nářeční jsou charakteristická pro určitou nářeční oblast, jsou nespisovná.

3.2 správná odpověď: A

Všechny sloky textu obsahují zdobnělinu.

Tvrzení je pravdivé: Zdobnělina se vyskytuje ve všech slokách: 1. např. *raničko, matičko*, 2. *dceruško*, 3. *sukničku*, 4. *šatičky*, 5. *dceruška*, 6. *šáteček*, 7. *mužík*.

3.3 správná odpověď: A

První sloka textu obsahuje slova příbuzná.

Tvrzení je pravdivé: Slova příbuzná mají stejný kořen: *ráno, raničko*.

3.4 správná odpověď: A

V sedmé sloce se objevuje aspoň jedno homonymum.

Tvrzení je pravdivé: Homonymum je slovo souzvučné, má stejnou grafickou i zvukovou podobu jako slovo jiného významu: *vlna* – ovčí, na vodě, na vlasech; *podle* – předložka, příslovce (s významem *zákeřně*).

4 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: B

částice

V šesté sloce textu 1 se nevyskytuje částice, ostatní uvedené slovní druhy ano (spojka – *a*, zájmeno – *se, ní*, příslovce – *tu*)

5 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: D

nedokáže někde vydržet

Ustálené slovní spojení *nemá stání* se používá v těchto významech: 1. *nemůže někde vydržet*, 2. *nemá klid*.

6 ŘEŠENÍ ÚLOHY

6.1 správná odpověď: F

Ve větě je podmět několikanásobný, přísudek je slovesný jednoduchý.

Odmalička mě baví (= přísudek slovesný jednoduchý),
zpěv a tanec (= podmět několikanásobný).

6.2 správná odpověď: C

Ve větě je podmět nevyjádřený, přísudek je jmenný se sponou.

Brzy (on = podmět nevyjádřený) se stane ředitelem (= přísudek jmenný se sponou: *stane se* – spona, *ředitelem* – podstatné jméno) *gymnázia*.

6.3 správná odpověď: D

Ve větě je podmět všeobecný, přísudek je slovesný jednoduchý.

Ve vyjmenovaných slovech (široký okruh lidí, není blíže určen = podmět všeobecný)
píše (= přísudek slovesný jednoduchý) *y*.

6.4 správná odpověď: A

Ve větě je podmět nevyjádřený, přísudek je slovesný složený.

Domácí úkol (ty = podmět nevyjádřený) musíš odevzdat (= přísudek slovesný složený: modální sloveso *muset* + infinitiv *odevzdat*) *do zítřka*.

7 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: C

kritizoval

Ludvík Vaculík kritizoval pomalou realizaci reformy. Výraz *kritizoval* znamená negativně hodnotil její pomalé uskutečňování.

8 ŘEŠENÍ ÚLOHY

8.1 správná odpověď: **trpný (opisný)**

Kontrola *byla obnovena*... – podmět děj nevykonává, je jím pouze zasažen. Opisný trpný rod se tvoří pomocí slovesa *být* a přičestí trpného.

8.2 správná odpověď: **předložka**

Slovo *uvnitř* je v textu předložkou (*uvnitř KSČ*), v jiném kontextu by mohlo být příslovcem (např. *Všichni byli uvnitř*).

8.3 správná odpověď: **zkracování(m)**

Slovo *KSČ* je zkratka iniciálová – tvořená počátečními písmeny spojení *Komunistická strana Československa*.

9 ŘEŠENÍ ÚLOHY

9.1 správná odpověď: **A**

SSSR se rozhodl potlačit obrodný proces v ČSSR.

Tvrzení je pravdivé: Ve čtvrté části výchozího textu se píše: *SSSR a jeho satelity byly vývojem v Československu znepokojeny. Obávaly se možného šíření reformních myšlenek do svých zemí, a proto hodlaly demokratický proces v ČSSR zastavit.*

9.2 správná odpověď: **A**

Výzva Dva tisíce slov vzbudila ohlas u široké veřejnosti.

Tvrzení je pravdivé: Ve druhé části textu se mimo jiné uvádí: *Koncem června 1968 zveřejnily Literární listy výzvu Dva tisíce slov... Prohlášení podpořily všechny vrstvy obyvatelstva...*

9.3 správná odpověď: **N**

Bilak, Kolder a Indra podpořili snahy o změny ve společnosti.

Tvrzení není pravdivé: V první části výchozího textu je uvedeno, že *Proti demokratizaci společnosti začala vystupovat konzervativní opozice uvnitř KSČ – Bilak, Kolder, Indra.*

9.4 správná odpověď: **N**

Na schůzce ve Varšavě chtěla KSČ jednat o demokratizaci ČSSR.

Tvrzení není pravdivé: Jak vyplývá ze čtvrté části textu, *ČSSR účast ve Varšavě odmítla.*

10 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: C

KSČ se v roce 1968 rozdělila na dvě skupiny s odlišnými postoji.

Z první části textu vyplývá, že KSČ se rozdělila na dvě skupiny – proreformní a konzervativní (protireformní) křídlo.

---

11 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: C

někalikanásobný

Vztah mezi přívlastky *kulturního, vědeckého a sportovního* je souřadný, všechny rozvíjejí totéž jméno, mezi jednotlivými členy přívlastku se píše čárka.

---

12 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: D

a dokonce

Spojovací výraz *a dokonce* naznačuje poměr stupňovací, ostatní spojovací výrazy (*a proto, a tak, a tedy, a tudíž*) naznačují poměr důsledkový.

---

13 ŘEŠENÍ ÚLOHY

13.1 správná odpověď: B

legenda

13.2 správná odpověď: C

komedie

13.3 správná odpověď: E

anekdota

14 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: **D**

Cesta po pevnůstkách císařsko-královské olomoucké pevnosti

Nadpis vyjadřuje i téma textu, tím je seznámení čtenáře s projektem naučné stezky v Olomouci.

Ostatní možnosti A, B, C jsou v textu pouze zmíněny.

15 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: **B**

Teprve potom si uděláte představu o kyklopském díle našich předků.

Autor se přímo obrací na čtenáře – sloveso je v 2. osobě, čísla množného, způsobu oznamovacího.

16 ŘEŠENÍ ÚLOHY

16.1 správná odpověď: **angličtina**

Spojení *online* má v textu význam *prostřednictvím internetu*.

16.2 správná odpověď: **strach**

Antonyma jsou slova opačného významu (zde: *odvaha* x *strach*).

17 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: **D**

které pevnůstky přešly do soukromého vlastnictví

Text se zmiňuje pouze o tom, že *některé pevnůstky přešly do soukromého vlastnictví*, ale neuvádí, které to byly.

18 ŘEŠENÍ ÚLOHY

18.1 správná odpověď: **nejatraktivnější**

Přídavné jméno ve 3. stupni tvoří předpona *nej-* a tvar 2. stupně, v tomto případě *atraktivnější*.

18.2 správná odpověď: **jenž, které**

V první části textu je ještě zájmeno *ho* (4. pád zájmena osobního *on*).

19 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: D

Souvětí obsahuje větu vedlejší přívlastkovou.

Tvořily ho pevnůstky a další vojenské objekty, které nyní propojuje třicetkilometrová naučná stezka přístupná pěším turistům i cyklistům. – vedlejší věta přívlastková zde rozvíjí podstatné jméno objekty.

---

20 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: A

Tamnější obyvatelé se shlukli na blízké návsi.

Chyba je ve slově *tamnější*, správně má být *tamější*; přídavné jméno je odvozeno od příslovce *tam*.

---

21 ŘEŠENÍ ÚLOHY

21.1 správná odpověď: **najde**

Význam ustáleného spojení *Kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde*: Kdo chce někomu uškodit, vždycky najde nějaký důvod nebo záminku.

21.2 správná odpověď: **střeše**

Význam ustáleného spojení *Lepší vrabec v hrsti než holub na střeše*: Je lépe spokojit se s málem, které je ale jisté, než toužit po něčem nedostupném.

---

22 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: B

Tisíce! Co tisíce, miliony!

Nadsázka označuje zveličování či přehánění skutečnosti.

---

23 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: C

odhodlanost

Synonyma jsou slova stejného nebo podobného významu: *ilegalita* označuje *podzemí, tajnost, skrytost, nezákonnost*.

24 ŘEŠENÍ ÚLOHY

24.1 správná odpověď: N

Vlasta věští rovnost mezi oběma pohlavími. Tvrzení není pravdivé: Ve čtvrté části výchozího textu mimo jiné Vlasta říká: *Vidím muže plazící se s květinami u našich nohou! Vidím dokonalé mechanické náhražky mužů!*

24.2 správná odpověď: N

Ctirad podpoří ženy v jejich boji proti mužům. Tvrzení není pravdivé, dokládá to druhá a třetí část textu: „*Přejdeme do ilegality! Tahle válka neskončí nikdy! Budeme vám nevěrné!*“, „*My taky,*“ zařval Ctirad.

24.3 správná odpověď: A

Přemysl se rozhodne kvůli klidu ženám ustoupit. Tvrzení je pravdivé: V sedmé části výchozího textu se píše: „*Tak dobrá, dobrá,*“ souhlasil Přemysl, který už chtěl mít pokoj.

24.4 správná odpověď: A

Vlasta jako mluvčí žen nesouhlasí s muži a vyhrožuje jim. Tvrzení je pravdivé, důkaz najdeme v druhé části textu: „*Nic jste, vy trubečkové, nevyhráli! Přejdeme do ilegality! Tahle válka neskončí nikdy! Budeme vám nevěrné!*“

25 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: **vloni, rodinnou, nerušily, přivést**Chyba je v pravopise spojení slov *v loni*, správně má být *vloni*; jedná se o příslovečnou spřežku předložky *v* a příslovce *loni*, píše se dohromady.Chyba je v pravopise slova *rodinou*, správně má být *rodinnou*; ke kořeni slova *rodin-* je připojena přípona *-nou*.Chyba je v pravopise slova *nerušili*, správně má být *nerušily*; jedná se o shodu přísudku s podmínkem (*ty děti*).Chyba je v pravopise slova *přivést*, správně má být *přivést*; sloveso *přivést* je v textu použito ve významu *dovést* (nějakým dopravním prostředkem) *s sebou*, na rozdíl od *přivést* někoho někam. Pro lepší pochopení rozdílu významů obou sloves si můžeme pomoci vytvořením nedokonavého vidu: *přivést – přivážet x přivést – přivádět*.

26 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: D

informační

Autorka textu chce informovat adresáta o své zkušenosti s hotelem.

27 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: A

Jedná se o větný ekvivalent.

Větný ekvivalent je větný celek, který neobsahuje přísudek, nejedná se tedy o větu ani o souvětí:
Pokoje s výhledem na moře, nádherný bazén s pohodlnými lehátky, další bazén s tobogánem pro děti.

28 ŘEŠENÍ ÚLOHY

správná odpověď: D

z – z – s – z

Na již zlevněné (změna stavu) zboží (pravopis si musíme zapamatovat) se další sleva (snížení ceny na rozdíl od zleva označující směr) nevztahuje (předpona vz-).

29 ŘEŠENÍ ÚLOHY

29.1 správná odpověď: E

Ve škole Štěpka nijak zvlášť nevynikala. Učitel u ní objevil jen jediný skutečný talent: učit se nazpaměť a přednášet. Nedalo jí valnou práci nadřít třeba sebedelší básničku.

29.2 správná odpověď: B

Přednášela ji pak na výstupku se znamenitým patosem, který byl tehdy v módě. Nej působivějšími čísly jejího programu byly bajky.

29.3 správná odpověď: C

Za lva mluvila hrozným lvím hlasem, za vlaštovku šveholila jako pták, na konci výstižně odlišila autorovo naučení. Tyto úspěchy jí záviděli všichni spolužáci.

29.4 správná odpověď: A

Štěpka se stala uznávanou recitátorkou. Když měl být v čítance probrán nějaký nový článek, učitel ji vybídl: „Kiliánová, přečti to!“

29.5 správná odpověď: D

Štěpka šla ke katedře, vážně bez ostychu se poklonila – tak ji tomu naučili – a četla plyně, bezvadně, snad plyněji a dokonaleji, než by to byl dovedl sám učitel...

30 ŘEŠENÍ ÚLOHY

30.1 správná odpověď: N

V jižních Čechách jsme obdivovali ranné gotické umění.

Chyba je v pravopise slova *ranné*, správně má být *rané*; slovo *rané* zde má význam *časné*, neobsahuje příponu *-né*, ale koncovku *-é*.

30.2 správná odpověď: A

K večeru se na ztemnělé obloze objevily třpytivé hvězdy.

30.3 správná odpověď: N

Jeden z hostů promluví o největších světových spisovatelích.

Chyba je v pravopise slova *světových*, správně má být *světových*; přídavné jméno *světový* je tvrdé, skloňuje se podle vzoru *mladý (o světových – mladých)*.

30.4 správná odpověď: A

Davy lidí směřovaly nabitými uličkami na Staroměstské náměstí.